

Europos regionų komiteto nuomonė. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai pagal tarpvalstybinio bendradarbiavimo programą

(2017/C 342/06)

I. BENDROSIOS PASTABOS

1. Daugiau nei trečdalis ES piliečių gyvena ir dirba Europos pasienio regionuose. Šios sienos daro tiesioginį ir netiesioginį poveikį jų gyvenimui. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas pasirodė esąs veiksmingiausia priemonė kliūčių efektui ir demarkuojančioms linijoms pašalinti, nes bendradarbiaujant tarpvalstybinio lygmeniu integruojamos pasienio teritorijos ir gerinama pasienio regionų piliečių gyvenimo kokybė.
2. Europos teritorinis bendradarbiavimas yra svarbus šalinant sienų sudaromas kliūtis ir skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą. 2014–2020 m. laikotarpiu daugiau kaip 10 mlrd. EUR bus investuota į regionų bendradarbiavimą, iš jų apie 6,6 mlrd. EUR bus skirta pasienio regionams.
3. INTERREG A projektais buvo pasiekta nemažai apčiuopiamų rezultatų daugeliui Europos piliečių įvairiose visos ES teritorijose. Svarbi ir sėkminga tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų ⁽¹⁾ priemonė yra žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai, kuriais siekiama skatinti pasienio regionų konvergenciją ir inicijuoti vietos gyventojų tarpusavio bendravimą.
4. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai gali būti apibrėžiami pagal dydį, trukmę ir turinį. Nedidelės apimties projektai paprastai būna mažesni nei įprasti dideli projektai (pvz., jų didžiausias biudžetas – 100 000 EUR ⁽²⁾). Jie taip pat gali būti ribotos trukmės, o jų pagrindinis tikslas – finansuoti iniciatyvas daugelyje skirtingų tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų sričių, siekiant vietos poveikio ir paremti pagrindinių teminių ES programų tikslų įgyvendinimą (visų pirma stiprinant pasitikėjimą, kuriant palankias pagrindines sąlygas ir taikant principą „iš apačios į viršų“ bei steigiant naujas partnerystes). Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai yra nedidelės apimties projektai, kuriais visų pirma skatinami žmonių tarpusavio ryšiai ir bendradarbiavimas skirtingose sienos pusėse. Jiems paprastai numatytas mažesnis biudžetas ir jų trukmė yra ribota. Projekto veikla vykdoma mažesnėse geografinėse teritorijose (paprastai euroregiono lygmeniu), paprastai laikantis teritorinio požiūrio.
5. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai vykdomi įvairiose srityse, tokiose kaip kultūra (pvz., kaimyninės šalies kalbos mokymasis), sportas, turizmas, švietimas ir profesinis mokymas, ekonomika, mokslas, aplinkos apsauga ir ekologija, sveikatos priežiūra, transportas ir smulki infrastruktūra (tarpvalstybinės spragos), administracinis bendradarbiavimas, viešųjų ryšių veikla ir t. t.
6. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstais projektais ir nedidelės apimties projektais gali pasinaudoti įvairūs paramos gavėjai: savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos (įvairaus pobūdžio asociacijos, platformos, tinklai, fondai, bažnyčios ir kt.), švietimo įstaigos (mokyklos, profesinio mokymo centrai ir universitetai), mokslinių tyrimų, paramos įmonėms institucijos ir t. t.
7. Šiuos projektus rėmė kelios tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų kartos. Dabartiniu laikotarpiu žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus ir nedidelės apimties projektus pagal 19 tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų (tai sudaro maždaug trečdalį jų) daugiausia finansuoja mažų projektų fondas arba panaši priemonė (kartais vadinama mikroprojektu, disponavimo fondu ar pagrindų projektu, skirtu smulkiems projektams ir iniciatyvoms remti). Šie mažų projektų fondai paprastai sudaro „pagrindinį projektą“, pagal kurį įgyvendinami keli mažesni daliniai projektai.
8. Apskritai finansavimas buvo gana nedidelis – nuo 1,5 proc. iki 20 proc. programoms skirtų lėšų (paklausa mažesnė senosiose ES valstybėse narėse, o naujosiose valstybėse narėse ir palei buvusias išorės sienas – gerokai didesnė).

⁽¹⁾ Reikia pažymėti, kad panašaus pobūdžio tarpvalstybinės iniciatyvos įgyvendinamos ir ne pagal tarpvalstybinio bendradarbiavimo programas (pvz., prie Prancūzijos ir Ispanijos sienos tarp Rytų Pirėnų departamento ir Katalonijos regiono ir kt.), kurių indėlis taip pat gali būti svarus.

⁽²⁾ Projektų, kuriems pagal bendrąjį („Omnibus“) reglamentą siūloma taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimo tvarką, dydis.

9. Nepriklausomi tarpvalstybinio bendradarbiavimo tyrimai ir visi iki šiol atlikti INTERREG vertinimai ⁽³⁾ patvirtina, kad INTERREG A programose geriausių kokybinių rezultatų pasiekta ne pavyzdiniais projektais – sėkmę dažniausiai lemia skirtingų iš tikrųjų tarpvalstybinių projektų, kuriais sprendžiami konkretaus regiono poreikiai tiesiogiai įtraukiant piliečius, vietos valdžios institucijas ir pilietinės visuomenės organizacijas, įvairovė. Gana dažnai šių INTERREG A programų (paprogramių) valdymas yra decentralizuotas. Nuo pat INTERREG pradžios (1990 m.) geriausių vertinimo rezultatų dažnai pasiekta tomis programomis, kurios buvo valdomos decentralizuotai, daugelyje jų numatant paramą žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstiems projektams ir nedidelės apimties projektams.

10. Nepaisant jų teigiamo poveikio, šie projektai susiduria su dideliais sunkumais. Jie nėra įtvirtinti teisės aktuose, vadovaujančiosios institucijos dažnai pirmenybę teikia didesniems projektams, kurie yra ekonomiškai efektyvesni (žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų administravimo išlaidos didesnės) ir jų poveikis kiekybiškai įvertinamas. Taip pat sunku susieti netiesioginių tokių projektų poveikį su strategijos „Europa 2020“ rodikliais, daugiausia dėmesio skiriant ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui (trūksta metodikos ir tinkamų vertinimo rodiklių).

11. Pagrindinis šios nuomonės tikslas – sudaryti įrodymais pagrįstą šių projektų pranašumų, pridėtinės vertės ir decentralizuoto įgyvendinimo euroregionuose ir panašiose struktūrose, pavyzdžiui, ETBG, sąrašą, pateikti rekomendacijų dėl tolesnio jų supaprastinimo ir, galiausiai, pateikti konkrečių pasiūlymų dėl būsimų tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, tokiu būdu prisidedant prie diskusijų dėl sanglaudos politikos ateities po 2020 m.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų ir nedidelės apimties projektų pridėtinė vertė ir nauda

12. mano, kad žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai apskritai turi didelę Europos pridėtinę vertę ir labai prisideda siekiant bendro tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų tikslo – įveikti sienų sudaromas kliūtis ir integruoti pasienio teritorijas bei jų piliečius. Reikėtų pabrėžti šią konkrečią tokių projektų naudą, nes jie:

- padeda rengti platesnio masto projektus ir iš esmės prisideda prie veiksmingo bendradarbiavimo įgyvendinant visą tarpvalstybinio bendradarbiavimo programą:
 - gerina būtinus profesinius ir tarpkultūrinius paramos gavėjų įgūdžius ir stiprina gebėjimus vietos ir regionų lygmeniu;
 - apima teisinio ir administracinio bendradarbiavimo sritis;
 - suteikia galimybių eksperimentuoti – nedidelės apimties projektai yra svarbūs siekiant išbandyti tarpvalstybinio bendradarbiavimo novatoriškas idėjas bei priemones ir
 - atlieka „didesnių projektų inkubatorių“ vaidmenį, tokiu būdu prisidedami prie geresnės didelių projektų kokybės prieš tai išbandžius juos su mažais projektais;
- padeda susipažinti su kaimyninių vietovių kultūra, gerina tarpkultūrinius pasienio regionų piliečių gebėjimus;
- didina žmonių galimybes mokytis, dirbti ir užsiimti verslu kitose šalyse;
- sudaro palankesnes sąlygas žmonių komunikacijai. Skatindami mokytis kalbų, šie projektai dažnai padeda įveikti kalbos barjerą;
- padeda plėtoti žmonių tarpusavio ryšius ir kurti partnerystes. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai inicijuoja daug tarpvalstybinių partnerystių (taip pat ir mažesnių organizacijų), kurios vėliau išsivysto į ilgalaikį bendradarbiavimą;
- sutelkia platesnę pilietinę visuomenę ir net skatina kurti tarpvalstybinę pilietinę visuomenę, tokiu būdu svariai prisidedami prie teritorinės sanglaudos;
- skatina keistis patirtimi. Šie projektai sukuria puikią platformą visiems tarpvalstybinio bendradarbiavimo subjektams – pilietinės visuomenės dalyviams, vietos ir regionų valdžios institucijoms – dalytis patirtimi ir geriausios patirties pavyzdžiais;

⁽³⁾ Pavyzdžiui, Vidaus politikos GD: „Teritorinis valdymas ir sanglaudos politika“, Europos Parlamentas, Briuselis, 2015 m.; Panteia and partners, „2000–2006 m. Interreg III ex post vertinimas“, Europos Komisija, 2010 m.

- padeda spręsti vietos problemas, ieškoti sprendimų vietoje. Žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai padeda įgyvendinti bendras vizijas. Daug problemų gali būti išspręsta tik bendradarbiaujant vietos lygmeniu;
- padeda spręsti kasdienio gyvenimo klausimus (pvz., geresnių viešųjų paslaugų užtikrinimas) ir siūlo nepolitinį požiūrį į pačių žmonių kuriamą dabartį ir ateitį;
- stiprina pasitikėjimą. Šiandien trūksta pasitikėjimo Europa. Šie realūs žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai yra puiki priemonė susigrąžinti pasitikėjimą ne tik Europoje, bet ir už jos sienų. Tai yra investicija į ateitį;
- padeda naikinti stereotipus ir išankstines nuostatas, kuriuos suformavo kartais sudėtinga pasienio regionų istorija ar net dabartinės permainos. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir ypač žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai padeda užgydyti sienų sukeltas „žaidzas“. Jie propaguoja tolerancijos ir pagarbos principus. Jie gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant susitaikymo prie probleminių sienų Vakarų Balkanuose ir Rytų partnerystės šalyse;
- padeda propaguoti Europos idėją. Europos integracijos nauda juntama būtent žmonių tarpvalstybinėje veikloje ir bendradarbiaujant su kaimynais. Šie ES remiami projektai gali padėti susigrąžinti entuziazmą Europos atžvilgiu;

Decentralizuoto valdymo pranašumai

13. vis dėlto mano, kad naudinga būtų sudaryti daugiau partnerysčių kriterijus atitinkančiose teritorijose, kurios yra didesnės, tačiau supranta, jog galimas neigiamas poveikis – programose vis sudėtingiau atspindėti konkrečius skirtingų didelės teritorijos dalių poreikius. Pastebima tendencija remti didesnius projektus ir ši parama tampa mažiau prieinama vietos ir (arba) regionų subjektams;

14. mano, kad decentralizuotas šių programų valdymas, pavyzdžiui, skatinant paprogrames ir sudarant sąlygas finansuoti žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus ir nedidelės apimties projektus, yra geriausias sprendimas, kad ši tendencija nesutrukdytų programoms likti arčiau piliečių;

15. atkreipia dėmesį į mažų projektų fondų (arba panašių priemonių žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstiems projektams ir nedidelės apimties projektams finansuoti) pranašumus, nes jie valdomi decentralizuotai:

- vystant projektus, o ne tik juos administruojant. Decentralizuotas valdymas sudaro sąlygas dirbti su potencialiais pareiškėjais vietoje ir padėti sėkmingai įgyvendinti projektus, užmegzti partnerių abipus sienų tarpusavio ryšius, plėtoti projektų idėjas, padėti šias idėjas paversti faktinėmis projektų paraiškėmis, vykdyti projektų stebėseną, ypač daug dėmesio skiriant prevencijai bei pagalbai taisant klaidas ir t. t.;
- užtikrinant glaudžias sąsajas su pareiškėjais. Tai ypač svarbu mažesnėms savivaldybėms, pilietinei visuomenei, ne pelno organizacijoms ir kt.;
- sudarant galimybes gauti finansavimą. Tokiems mažesniems projektams paprasčiau užtikrinti bendrą finansavimą ir išankstinį finansavimą. Paraiškų teikimo procedūros dažnai yra paprastesnės nei dideliems projektams;
- užtikrinant lankstumą. Ši priemonė tinka sprendžiant besikeičiančias konkrečias vietos problemas;

16. supranta, kad taikant šį požiūrį gali susidaryti palyginti didelės administravimo išlaidos. Reikėtų pabrėžti, kad, be įprasto projektų administravimo, vyksta dar daug kitos veiklos (pvz., informuotumo didinimas, konsultacijos rengiant, įgyvendinant projektus ir vykdam apskaitą). Be šios decentralizuotos priežiūros ir principo „iš apačios į viršų“ tokius projektus įgyvendinti sudėtinga;

Euroregionų ir panašių tarpvalstybinių struktūrų vaidmuo

17. atkreipia dėmesį į tai, kad žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų ir nedidelės apimties projektų decentralizuoto įgyvendinimo didžiausia nauda pasiekama įtraukiant euroregionus ir panašias tarpvalstybines struktūras⁽⁴⁾. Jiems taip pat galėtų būti suteikta teisinė ETBG forma, kuri labai tiktų šiam vaidmeniui;

⁽⁴⁾ Euroregionų reikšmė plėtojant tarpvalstybinį bendradarbiavimą buvo pabrėžta Europos Parlamento rezoliucijoje dėl euroregionų vaidmens regioninės politikos plėtros srityje (2004/2257(INI)).

18. siekiant užtikrinti sėkmingą įgyvendinimą, rekomenduoja, kad šios struktūros turėtų didelės tarpvalstybinio bendradarbiavimo vietos ir regionų lygmeniu patirties. Jos turėtų būti:

- nuolatinės,
- tarpvalstybinės⁽⁵⁾,
- viešo pobūdžio⁽⁶⁾: jas daugiausia turėtų sudaryti vietos ir regionų valdžios institucijos,
- daugiausia dėmesio skiriančios tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, kuris būtų pagrindinis jų tikslas ir
- įgijusios darbo su ES programomis ir projektais patirties;

Paprastinimas yra būtina sąlyga siekiant sėkmingai įgyvendinti nedidelius projektus

19. pabrėžia, kad siekiant išsaugoti žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų ir nedidelės apimties projektų pridėtinę vertę ir decentralizuotą jų valdymą, šie projektai ir procedūros turi būti labai paprasti;

20. atkreipia dėmesį į tai, kad Regionų komiteto pozicija buvo išdėstyta jo nuomonėje *ESI fondų supaprastinimas iš vietos ir regionų valdžios institucijų perspektyvos*⁽⁷⁾. Rekomendacijos dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo, pavyzdžiui, valstybės pagalbos taisyklių netaikymas Europos teritorinio bendradarbiavimo sričiai, arba lankstesnis požiūris į strategijos „Europa 2020“ teminius tikslus yra dar svarbesni žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstiems projektams ir nedidelės apimties projektams;

21. pažymi, kad paprastesnės procedūros turi būti proporcingos atitinkamoms sumoms, numatytoms šių projektų valdymui (administravimas, finansų valdymas, kontrolės mechanizmai ir t. t.) ir tikslinėms grupėms (administracinės naštos mažinimas, išankstinė tikslinėms grupėms skirta informacija, vieno karto principo taikymas⁽⁸⁾). Šios paprastesnės procedūros turi būti taikomos visais projekto ciklo etapais;

22. rekomenduoja atliekant kontrolę, stebėseną ir auditą daugiau dėmesio skirti turiniui ir rezultatams, o ne vien tik procesams;

23. ragina visus pasidalijamojo valdymo lygmenis tinkamą ir supaprastintą išlaidų apmokėjimą laikyti pagrindiniu metodu įgyvendinant žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus ir nedidelės apimties projektus ir jį taikyti. Nepaisant to, kad būtina kontroliuoti viešąjį finansavimą, atliekant šių projektų apskaitą RK ragina skatinti taikyti vieno karto principą, vienkartinę išmoką, fiksuotąsias sumas ir supaprastintas išlaidų atskaitas (pvz., fiksuotuosius vieneto įkainius);

Informavimas apie rezultatus – mažų projektų fondų vertinimas

24. mano, kad atsižvelgiant į dabartinę padėtį ES (stiprėjantis nacionalizmas, Jungtinės Karalystės išstojimas iš ES, migracijos krizė, ekonominiai ir piniginiai sunkumai), akivaizdu, kad darosi vis svarbiau informuoti apie konkrečią ES veiksmų naudą ir pridėtinę vertę. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas, visų pirma žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai, yra vienas akivaizdžiausių tokios konkrečios naudos ir pridėtinės vertės kasdieniniame piliečių gyvenime pavyzdžių. Šioje srityje ES fondai daro aiškų teigiamą poveikį realiam ES piliečių gyvenimui, perspektyvoms ir požiūriui;

25. siūlo visiems subjektams dėti pastangas, kad būtų labiau matomi šių projektų rezultatai ir nauda – ne tiek pasienio regionuose, kuriuose jie yra akivaizdūs, bet ir nacionaliniu (valstybių narių) ir Europos (ES institucijų) lygmenimis, kuriais priimami sprendimai dėl sanglaudos politikos. Šia nuomone kartu su brošiūra, kurioje pateikiami konkretūs projektų pavyzdžiai, siekiama prisidėti prie šių pastangų. Informavimą apie šiuos rezultatus taip pat būtų galima skatinti per Europos bendradarbiavimo dieną;

26. pripažįsta, kad reikia įgyvendinti konkrečią metodiką, kad būtų galima įvertinti mažų projektų fondus (ir panašias priemones), kuriomis remiami žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai ir nedidelės apimties projektai. Atsižvelgiant į nematerialių žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų pobūdį akivaizdu, kad šiam vertinimui netinka standartiniai rezultatų rodikliai (pvz., pasitikėjimo lygiui įvertinti ar išankstinėms nuostatoms įveikti). Šiuo atveju siūloma, kad vien tai, jog vyksta tarpvalstybinis pasienio regionų piliečių ir institucijų bendradarbiavimas, savaime būtų laikoma teigiamu

⁽⁵⁾ *De facto*, bet ne visada *de jure*.

⁽⁶⁾ Vadovaujantis Viešųjų pirkimų direktyva šios struktūros nebūtinai turi būti įsteigtos pagal viešąją teisę.

⁽⁷⁾ COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ Papildomų teisinių sistemų taikymas dėl vienu metu taikomų Europos, nacionalinių ir regioninių teisės aktų kelia painiavą.

rezultatu (panašiu į pagal studijų programą „Erasmus“ vis augantį užsienyje besimokančių studentų skaičių). Dalyvaujančių piliečių ir bendradarbiaujančių partnerių skaičius turėtų būti pakankamas. Nedidelės apimties projektai prisideda prie atitinkamų investicinių prioritetų rodiklių, bet ir tų projektų, kurie nėra tik žmonių tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai, atveju turi būti atsižvelgiama į bendradarbiaujančių partnerių aspektą ir į tarpvalstybiniame bendradarbiavime aktyviai dalyvaujančių asmenų skaičių, nes jais grindžiamas šių partnerių gebėjimas ateityje toliau plėtoti tokį bendradarbiavimą. Tai išplečia ES vadovaujamų veiksnių mastą laikantis teritorinio požiūrio ir daugiausia dėmesio skiriant piliečiams, kurie įsipareigoja kurti glaudesnę Europą vietos lygmeniu. Labai dažnai tarpvalstybinio projekto grupės narių įgyti profesiniai ir tarpkultūriniai įgūdžiai yra vertingesni už patį projekto rezultatą (nedidelės apimties investicija);

Rekomendacijos būsimoms tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms laikotarpiu po 2020 m.

27. rekomenduoja žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus ir nedidelės apimties projektus įtvirtinti ES paramą tarpvalstybiniam bendradarbiavimui reguliuojančiuose teisės aktuose kaip teisėtą tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų priemonę ir ragina Komisiją priimti reikiamas nuostatas pasiūlyme dėl naujos kartos teisės aktu;

28. taip pat rekomenduoja, kad Komisija skatintų žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus ir nedidelės apimties projektus dalyvauti tarpvalstybinio bendradarbiavimo programose, visų pirma kai yra tokių projektų poreikis vietos ir regionų lygmeniu. Turėtų būti skirta pakankamai lėšų šiam poreikiui „iš apačios į viršų“ patenkinti. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas sienoms, kurioms darys poveikį JK išstojimas iš ES⁽⁹⁾. Šiuo klausimu reikėtų rasti sprendimus dėl tolesnio bendradarbiavimo su JK vietos ir regionų valdžios institucijomis ir kitais partneriais;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad visapusišką šių projektų naudą galima pasiekti užtikrinant centralizuotą valdymą per mažų projektų fondus arba taikant bet kokias kitas panašias priemones ar tiesiogiai per iniciatyvinius komitetus vietoje. Svarbiausia, kad kiekvienas pasienio regionas laisvai naudotųsi savo turimomis priemonėmis ir procedūromis, kurių veiksmingumas buvo įrodytas per daugelį įgyvendinimo metų, užtikrinant šio finansavimo tęstinumą siekiant bendro tikslo – programas labiau priartinti prie piliečių;

30. rekomenduoja, kad euroregionai ar panašios struktūros ir Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) būtų decentralizuota žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų ir nedidelės apimties projektų įgyvendinimą užtikrinanti sistema, garantuojanti jų tęstinumą atsižvelgiant į jau esamus šių struktūrų vaidmenis (pvz., „pagrindinio projekto“ naudos gavėjai), kurie pasirodė esą naudingi. Pasienio regionuose, kuriuose šių struktūrų nėra, jų kūrimas turėtų būti skatinamas arba turi būti ieškoma kitų tinkamų sprendimų kiek įmanoma laikantis pirmiau nurodytų principų;

31. pabrėžia, kad siekiant išsaugoti žmonių tarpusavio ryšiais pagrįstų projektų ir nedidelės apimties projektų pridėtinę vertę ir naudą, jie ir jų valdymas turi būti kuo paprastesni. Daugiau dėmesio reikėtų skirti turiniui, o ne procedūroms ir pirmenybę reikėtų teikti supaprastintam išlaidų apmokėjimui;

32. atkreipia dėmesį, kad dažnai tarpusavio ryšiais pagrįsti projektai suburia viešųjų arba pusiau viešųjų paslaugų partnerius ir padeda sušvelninti reguliavimo ir finansavimo skirtumus tarp organizacijų skirtingose valstybėse narėse. Tačiau po laikino projektų finansavimo, turėtų būti sudaryta galimybė tęsti sėkmingus tarpusavio ryšiais pagrįstus projektus jiems skiriant struktūrinį finansavimą. Kitu programavimo laikotarpiu reikėtų dėti daugiau pastangų ir nacionaliniams teisės aktų leidėjams perduoti pasienio regionuose įgytą patirtį. Valstybės narės turėtų laikytis tarpvalstybinio požiūrio siekiant sumažinti sienų poveikį, susijusį su nacionaliniu reglamentavimu ir finansavimu;

33. ragina valstybes nares, Komisiją ir Europos Parlamentą atsižvelgti į šias konkrečias rekomendacijas ir nustatyti visas būtinas taisykles joms įgyvendinti rengiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl naujos kartos tarpvalstybinio bendradarbiavimo programų, kuriant šias programas ir jas sėkmingai įgyvendinant. Tai padės Europos pasienio regionų piliečiams pajusti didesnę Europos integracijos naudą.

Briuselis, 2017 m. liepos 12 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽⁹⁾ Visų pirma tarp Airijos ir Šiaurės Airijos, o taip pat tarp Prancūzijos ir Anglijos.